

Đề bài

Truyện *Lục Vân Tiên* phản ánh cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác trong xã hội suy tàn. Có thể nói là Nguyễn Đình Chiểu đã đưa vào trận *cả một đạo quân bồng bồng khí thế, kiên quyết vì chính nghĩa mà chiến đấu và chiến thắng* (Hoài Thanh). Đạo quân chính nghĩa ấy bao gồm những ai? Hãy kể lại một hai cuộc đấu tranh giữa thiện và ác được miêu tả trong tác phẩm và phân tích những điều cơ bản mà Nguyễn Đình Chiểu muốn nói về cuộc đấu tranh giữa thiện và ác trong tác phẩm nổi tiếng này của ông.

Bài làm

Nguyễn Đình Chiểu được nhân dân ta nhớ tới như một nhà thơ yêu nước tiêu biểu nhất của thời kì đất nước bị thực dân Pháp xâm lược. Nhưng Nguyễn Đình Chiểu còn là một nhà thơ của đạo lí làm người ở đời, ca ngợi chính nghĩa chống gian tà mà tác phẩm *Lục Vân Tiên* là một minh chứng hùng hồn cho nhân vật này sống mãi trong lòng nhân dân chính là cái phương châm sống cao quý của chàng, đó là sẵn sàng làm việc nghĩa một cách vô tư, dù có phải hi sinh trong đấu tranh.

Trên đường đi, chợt nghe tiếng kêu cứu, không cần biết người bị nạn là ai, kẻ cướp là bọn nào, không kể đến mối hiểm nguy nào có thể đe dọa tính mạng mình, Lục Vân Tiên tức thời xông vào giữa cả một bọn cướp, một mình tả đột hữu xông đánh tan bọn phi nghĩa. Làm xong việc nghĩa, chàng không hề coi đó là công ơn và khảng khái từ chối việc đền ơn. Chàng đã nói:

Làm ơn há dễ trông người trả ơn

Sau này nhờ sự tình cờ, chàng đã gặp lại Kiều Nguyệt Nga, nhưng hẳn chàng đã không nghi ngờ rằng mình đã làm ơn cho người khác. Lục Vân Tiên làm một việc nghĩa một cách vô điều kiện và coi đó như là điều tự nhiên ở đời phải thế, không thể nào khác được. Có lẽ khi kể lại cuộc giao tranh này, nếu có điều Nguyễn Đình Chiểu muốn nói với người đời thì chính là điều đó.

Cái ác lại thể hiện trong bọn cường quyền áp bức. Đấu tranh với bọn chúng là *một mất một còn*. Đặng Sinh ý thể con quan huyện giàu sang giờ trở cường hiếp phụ nữ một cách trắng trợn trên đường đi giữa ban ngày. Trước những việc làm ngang ngược và bỉ ổi đó, Hồn Minh đã nổi giận bất bình và hành động một cách kịp thời lanh lẹ lạ thường:

Tôi bèn nổi giận một khi

Vật chàng xuống đó, bẻ đi một giò.

Tên thái sư trong triều đình muốn hỏi Nguyệt Nga cho con trai hẳn, nhưng không được, hẳn liền bắt nàng đi cống giặc Ô Qua. Để giữ lòng chung thủy với Lục Vân Tiên, nàng đã nhảy xuống sông tự tử với bức hình Lục Vân Tiên.

Đó là một thái độ cương quyết bảo vệ tấm lòng chung thủy, nhân phẩm của con người.

Qua những cuộc giao tranh giữa cái thiện và cái ác, giữa chính nghĩa và phi nghĩa, Nguyễn Đình Chiểu hình như muốn nói với mọi người: sống ở trên đời con người cần phải có những đạo đức cao quý, nhân hậu, thủy chung, biết xả thân vì việc nghĩa. Sống như vậy mới là sống đẹp. Chớ như cha con Võ Công *tham vàng bỏ ngãi*, như Trịnh Hâm lừa thầy phản bạn, như Bùi Kiệm vô liêm sỉ, sống như vậy còn tồi tệ hơn loài cầm thú. Đó cũng là những bài học quý về đạo lí làm người cho thế hệ trẻ tuổi chúng ta trong cuộc sống hôm nay.